

Esperanto kaj UN

Informilo de la oficejo de UEA por rilatoj kun Unuiĝintaj Nacioj

Numero 78, septembro-oktobro 2025

Universala Esperanto-Asocio

Kongresanoj notis la disvastiĝon de Esperanto kaj ĝiajn teknologiajn implicojn

Kvankam multaj voĉoj esprimas maltrankvilecon pri la rapida kaj senbremsa disvastiĝo de la novaj komunikadaj teknologioj kaj ilia efiko je individuaj liberecoj, partoprenantoj en la ĉi-jara 110-a Universala Kongreso de Esperanto serĉis pli optimisman kaj pozitivan vidpunkton. La Kongreso, kunvenante en Berno, Ĉeĥio, inter 26 julio kaj 2 aŭgusto, montris al la signifa kresko de la nombro kaj lingva kvalito de Esperanto-parolantoj rezulte de tio, ke komunikaj teknologioj faciligas kunvenigon de la komunumo de esperantistoj kaj vastigas la aplikojn de la internacia lingvo.

La Kongreso notis kun ĝojo (laŭ la fina kongresa rezolucio), ke “la novaj komunikaj teknologioj ebligis signifan kreskon de la nombro de praktike atingeblaj Esperanto-parolantoj,” tiel, ke kono de la lingvo “enkonektita mondo” estas “ĉiam pli valora por atingo de paco kaj konfido inter la popoloj.”

Samtempe, “la instigoj lerni fremdajn lingvojn malfortiĝas,” kaj ĝuste la abundo de ciferecaj formoj de komunikado igis multajn homojn “aliĝi al fontoj de informado kun samopiniaj grupoj, fortigante polusigon en la socio.”

La sume pli ol 1000 kongresanoj el 63 landoj alvokis al renovigita instruado de najbaraj lingvoj por krei pli bonan transliman interkomprenon. Denuncante “lingvan hegemonion,” ili notis, ke “reciproka konfido povas kontribui al harmonia, respekto plena, sekura kaj interkultura socia etoso kaj redukti la disdividajn fortojn en la socio,” kaj ke “respekto por lokaj kulturoj portataj de lokaj lingvoj tiel plifirmiĝas, kaj samtempe socia kohero por paco fortiĝas.”

Pluraj prezentantoj en la kongreso atentigis pri la avantaĝoj kaj la danĝeroj de artefarita inteligento, samtempe esprimante la esperon, ke “novaj komunikrimedoj helpas konstrui pontojn inter la popoloj,” tiel malfortigante “la tendencon al bariloj kaj polusiĝo.”

La Universala Kongreso de Esperanto, organizita de Universala Esperanto-Asocio, renkontiĝis pasintjare en Aruŝo, Tanzanio, kaj renkontiĝos venontjare en Graz, Aŭstrio, de la 1-a ĝis la 8-a de aŭgusto, 2026.

UEA elektis novajn prezidanton kaj estraron

Danke adiaŭante profesoron Duncan Charters (Usono) post lia sesjara ofico kiel prezidanto de UEA, la 26-an de julio la Universala Kongreso de Esperanto bonvenigis lian nove elektitan posteulon Fernando Maia, el Brazilo. La prezidanteco estas limigita al du sinsekvaj trijaraj oficperiodoj. Kontraste al la universitata medio de d-ro Charters, la medio de s-ro Maia estas industrio: li rolas kiel geologo por Petrobras.

Fernando Maia gvidos estraron de UEA kiu konsistos el larĝe internacia grupo de Esperanto-gvidantoj, inkluzive irlandan diplomaton Seán Ó Riain kaj korean profesoron pri ekonomiko So Jinsu kiel vicprezidantoj kun respondeco pri, respektive, eksteraj rilatoj kaj kongresoj. Elektitaj aŭ reelektitaj al la estraro estas Aleks Kadar (Francio) kiel sekretario, Gong Xiaofeng (Ĉinio: respondeca pri esploro kaj edukado), Zdravka Boytcheva (Luksemburgio kaj Bulgario: kulturaj aferoj kaj eldonado), Miora Raveloharison (Madagaskaro: virinaj aferoj), Jérémi Sabiyumva (Burundo: rilatoj kun landaj asocioj), kaj François Lo Jacomo (Francio), kiu, aldone al sia rolo kiel reprezentanto de UEA al Unesko, respondecos pri la laboro de la Asocio pri scienco kaj terminologio.

Kanada Ambasadoro, Prezidanto de EKOSOK, salutis Usonan-Kanadan Esperanto-Kongreson

Pro feliĉa koincido, komuna kongreso de la kanada kaj usona Esperanto-asocioj, en Toronto, Kanado, samtempis kun la nova ĉiujara Internacia Tago de Espero, la 12-a de julio, starigita de la Ĝenerala Asembleo de UN en januaro ĉi-jare.

En elkora videomesaĝo al la konferenco, Ambasadoro Bob Rae, Konstanta Reprezentanto de Kanado al Unuiĝintaj Nacioj kaj Prezidanto de EKOSOK, la Ekonomia kaj Socia Konsilio de UN, li asertis, ke Espero “certe estas io nuntempe aparte bezonata.” Li aldonis, ke “estas ankaŭ brile, ke la usona kaj kanada asocioj proksime kunlaboras dum periodo kiam oni eble tro multe emfazas diferencojn.” Li sugestis, ke gravas “ke ni memoru la aferojn kiuj nin kunligas.”

Ambasadoro Rae parolis pri “la potencaj kunligoj kun paco kaj kompreniĝo” kiuj karakterizas la Esperanto-movadon,” laŭdante ĝiajn klopodojn kunigi la homojn “ĉirkaŭ la etoso kiu igas homojn kredi, ke, se ni povos krei pli da kompreno kaj malkonstrui barojn inter homoj kaj lingvogrupoj, komuna lingvo povus rezulti.”

“Ĉu tio rezultos aŭ ne,” li asertis, “nepras, ke ni laboru kune; kaj nepras, ke ni trovu vojojn por pligrandigi interkomprenon, krei pli da empatio, pli da konscio, pli da scio – disdividante tiun mesaĝon, disvastigante ĝin kiel eble plej vaste, kaj certigante, ke ni faru ĉiujn eblajn paŝojn por rompi la barilojn, kiuj ankoraŭ ekzistas en nia socio.”

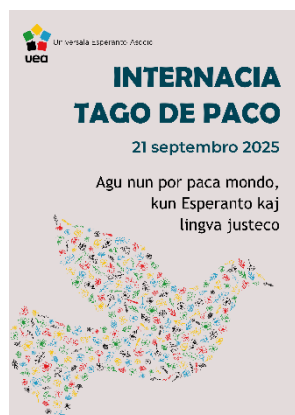
“Abundas konfliktoj en la mondo,” li diris. “Temas pri malfacila momento en la vivo de la tergloba. Ja ne temas pri facila epoko. Sed mi kredas, ke la spirito de la fondintoj de la Esperanto-movado, kaj la spirito kiu kunigas vin ĉiujn en Toronto, ja gravas.”

Ambasadoro Rae finis sian paroladon per vortoj en Esperanto: “Mi deziras al vi bonŝancon kaj multan sukceson.”

Parolantoj de Esperanto anoncis duoblan observon: Paco kaj Lingvo

Agu nun por paca mondo, kie regas lingva justeco!” Per tiuj vortoj, Universala Esperanto-Asocio anoncis sian planatan festadon ne nur de la Internacia Paca Tago de UN (21 septembro), sed ankaŭ de la Eŭropa Tago de Lingvoj (26 septembro).

“Por havi pacon ni devas elekti pacon kaj konstrui kulturon de paco. La Internacia Tago de Paco estas alvoko por antaŭenigi komprenon, respekton kaj justecon. Tion ni devas fari ne nur en nia ĉiutaga vivo, sed ankaŭ en interŝtataj rilatoj. Ni kuraĝu imagi justan kaj inkluzivan mondon. Per lingvoj, vortoj kaj agoj, ni komencu konstrui la mondon kie ni volas vivi.”

Tiel komenciĝis la Asocia mesaĝo al Unuiĝintaj Nacioj – sed kun aldona memorigo: nome, ke paco kaj lingva justeco kune vojaĝas: “La 21-a de septembro estas la Internacia Tago de Paco, proklamita de Unuiĝintaj Nacioj. La 26-a de septembro estas la Eŭropa Tago de Lingvoj, proklamita de la Konsilio de Eŭropo. La eŭropaj filioj de Universala Esperanto-Asocio decidis nomi la koncernan semajnon ‘Semajno de Lingvoj kaj Paco’ kaj kune festi ambaŭ.”

Tia kombino havas sencon, ĉar, kiel atentigis UEA, “La Internacia Lingvo Esperanto entenas tiun kombinon de paco kaj lingva justeco.”

Oni planas specialajn aranĝojn por marki la Semajnon de Lingvoj kaj Paco en diversaj lokoj tra la mondo. UEA, en sia mesaĝo okaze de la Internacia Paca Tago, emfazas la neceson, ke “Ni staru firme kontraŭ perforto, malamo, diskriminacio kaj malegaleco, praktiku respekton, kaj akceptu la diversecon de nia mondo.”

Tiu “firma stalo” necesas ne nur dum la Internacia Paca Tago, sed tra la tuta jaro: “Samtempe, ni devas postuli de niaj registaroj, ne nur ke ili respektu unu tagon de armistico dum la jaro, sed ankaŭ, ke ili savu estontajn generaciojn de la plago de milito, praktiku toleremon, kaj vivu en paco unu kun la alia, kiel ili promesis en la Ĉarto de Unuiĝintaj Nacioj.”

Oficejo por rilatoj kun UN, Universala Esperanto-Asocio, 777 United Nations Plaza, New York, NY 10017. [1] 212-687-7041. www.esperantoporun.org.